

■ PREGOVOR

Opšte je poznato da studenti, u toku studija, najveći deo svojih znanja i umeća stiču iz knjiga/udžbenika. Stoga osnovni i najvažniji zadatak uprave svakog fakulteta, pored drugih važnih poslova, jeste stvaranje uslova da studenti dobiju odgovarajuće knjige/udžbenike. Samim tim u prvi plan izbijaju obaveza profesora da stvaraju (pišu) knjige/udžbenike iz kojih će studenti, na jedan metodološki, sistematičan način, izučavati i savladavati nastavno gradivo. Pored toga, te knjige i udžbenici ostaju da se studenti njima služe i nakon završenog fakulteta i studiranja kao stručnjaci iz pojedinih oblasti, vraćajući im se u svako doba radi konsultacije, kao polaznim osnovama teorijskog i naučnog karaktera, zbog lakšeg rešavanja i davanja pravih odgovora na konkretne empirijske situacije i događanja. Isto tako, te knjige ne treba da se koriste kao Sveto pismo „tako kako u njima piše i nikako drukčije“ ne, ne treba ih tako koristiti, nego ta znanja iz knjiga, po završetku studija, treba obogaćivati empirijskom praksom, bolje reći radnim i životnim iskustvom.

S tim u vezi naveo bi jedan stav poznatog i priznatog sociologa (Ante Fjamengo) iz pedesetih godina prošlog veka. On je u svojoj knjizi *Opšta sociologija* na jednoj od strana te knjige napisao: „Ništa ne može tako uspešno i delotvorno unaprediti bilo koju oblast nauke od same društvene potrebe i neophodnosti da se određeni društveni problem ili društveno pitanje reši“. Rešavajući ta, do tada, nepoznata pitanja nauka se obogaćuje i biva delotvorna i potvrđuje svoju naučnu delatvornost u praksi. Zato se ne kaže slučajno da je praksa bez nauke slepa, nesistematična, a nauka bez prakse sterilna i nedelotvorna. Stoga je jako bitno da u samom metodološkom pristupu, autor svake knjige, a posebno udžbenika za studente, taj udžbenik učini jasnim i razgovetnim i sa odgovarajućim tehničkim načinom naglašavanja istakne (boldovanjem, podvlačenjem, kurzivom i dr.) one rečenice, delove i pasuse knjiga koji imaju krucijalni i esencijalni (suštinski) karakter, da bi time skrenuo i pažnju studentu. To je bitno i za buduće intelektualno formiranje samog studenta, da bi istovremeno na taj način samog studenta, kao budućeg stručnjaka u određenoj oblasti, pripremali na jedan methodski racionalan način učenja i sticanja relevantnog znanja kroz stvaralačko i kreativno razmišljanje. Po mom mišljenju to su bitne funkcije fakulteta i studija – u formiranju potencijalnog stručnjaka sa racionalnim i preduzetničkim duhom, da bi se što uspešnije nosio sa svakim budućim radnim i životnim izazovima.

Ova knjiga – *Pravni sistem* – ne odnosi se na ustavno pravni sistem, što je uobičajeno sa stanovišta komplementarnosti te dve materije (sistema i ustava), nego ovaj predmet više ima otklon prema **Osnovama prava i države ili uvoda u pravo**. Takav predmet je nužan, jer treba da osposobi studente i približi im osnovne i fundamentalne pojmove iz oblasti države i prava.